Щоранку ми ходили до річки ловити рибу. Траплялися окунці і карасі, але більше клювала краснопір. Мій товариш, Степан Гурко, від радощів аж тремтів, коли поплавок починав злегка танцювати на воді.

В океані, коли полювали на китів, він, відомий гарпунер китобійної флотилії, я певен, зберігав залізну витримку і спокій. А тут часто хапався за вудку, тривожно поглядав на поплавок. Аби тільки витягнув окунця, зараз радів без краю.

Сьогодні риба не клювала. Річка стишено текла, і в ній відбивалось високе синє небо.

Нам уже надокучило стьобати волосінню воду. Скільки не закидали вудки, та поплавки навіть не зворухнулись.

Неподалік від нас зняли галас сільські хлопчаки, ганяючи м'яча. Можливо, цей гамір сполохав рибу, і вона пішла на глибину.

Ми вирішили поміняти місце. Та коли Степан потяг за вудку, поплавець занурився у воду і, натягнувшись, забриніла волосінь. Як він не сіпав, а витягти вудку не міг.

— То у вас гачок зачепився за корча,— почули ми позаду тоненький хлоп'ячий голосок.— Я зараз відчеплю, не сіпайте.

Максим, сусідський хлопчина, миттю роздягся і з берега кинувся У воду. Ми насторожено дивилися на річку. Хлопчина виринув між поплавків, хапнув повітря і знову зник. Аж ось на поверхні води з явилася його рука з гачком, а далі усміхнене обличчя.

Він ще не віддихався навіть, як швидко спитав:

— А яку ви рибу хочете зловити на зерно? Коропа? Вони тут беруться погано. В цих місцях карась і окунь добре клює на черв'яки.

— Що маємо, на те і ловимо,— кажу я Максимові.— Не взяли ми черв'яків, хотіли спробувати на пшеничку.

— Та їх можна знайти під листям,— охоче заклопотався Максим. Він побіг під дерева і почав підвертати листя.

В лопушині приніс за мить і поклав перед Степаном:

— Спробуйте на ці підлистники...

Він сів біля нас і задивився на річку. Чуприна в нього була біляста, як вівсяна солома. А шия чорна-чорна, аж полущилась.

— А глибину яку ви зробили? Не може того бути, щоб риба не клювала на підлистники.

Я витягнув вудку, і тут Максим щиро засміявся. Він ніби зрадів, що поплавки так мілко попущені. І попустив поплавки метра на півтора.

— Ось тепер закидайте, окунь хапоне одразу. А то відпустку собі тут змарнуєте...

Того дня завдяки Максимові ми наловили добрячих окунів.

На березі ми довідалися від хлопця, що він збирає морську колекцію. Вже в ній є і королівські черепашки, і сердолікові камінці, і морський коник, і засушений краб.

Степан Гурко глянув у мій бік і підморгнув. Я знав, що в нього є зуб кашалота. Коли Степан вперше вийшов на полювання китів, кашалот, якого він загарпунив, і був його першою гарпунерською удачею.

Максим ледве стримав радість, коли мій товариш дістав йому з автомашини цей подарунок, але відмовився взяти: мабуть, він вважав, що не має права взяти річ, яка чимось дорога, очевидно, цій людині.

Але мій товариш сказав йому просто:

— Бери, Максиме. Це тобі подарунок від морського риболова.

Очі в Максима засяяли:

— Я не для себе візьму,— поспішив пояснити він, ніби виправдуючись.— Я віднесу до школи, коли піду в перший клас. Нехай усі побачать.

А потім швидко запропонував:

— Коли підете завтра ловити рибу, я вам ще назбираю підлистників.

З річки під вечір вже дихало прохолодою, і над очеретами стелився тонкий голубий туман.